

BESLUT ENLIGT 58 § I LAGEN OM SMITTSAMMA SJUKDOMAR FÖR KOMMUNERNAS OMRÅDEN I EGENTLIGA FINLAND

BAKGRUND

Världshälsoorganisationen WHO har 11.3.2020 klassificerat coronavirus-epidemin som en pandemi. Coronaviruset är en allmänfarlig smittsam sjukdom. Enligt statsrådets första rekommendation 12.3.2020 skulle offentliga sammankomster begränsas för att förhindra spridning av den infektion (covid-19) som det nya coronaviruset orsakade.

Regionförvaltningsverket i Sydvästra Finland har 17.3, 8.4, 8.5, 19.5, 16.6, 1.7, 24.8, 22.9, 22.10, 19.11, 2.12 och 10.12.2020 samt 7.1, 4.2, 26.2, 22.3, 20.4.2021 och 11.5.2021 fattat begränsningsbeslut enligt 58 § 1 momentet i lagen om smittsamma sjukdomar gällande ordnande av offentliga tillställningar och allmänna sammankomster inom kommunernas områden i Egentliga Finland.

Regionförvaltningsverket meddelade 11.5.2021 med stöd av 58 § 1 momentet i lagen om smittsamma sjukdomar ett förbud mot alla offentliga tillställningar och allmänna sammankomster som ordnas inomhus eller utomhus i kommunernas områden i Egentliga Finland. Inomhus och i avgränsade områden utomhus kan offentliga tillställningar och allmänna sammankomster med högst 10 (tio) personer emellertid ordnas under förutsättningen att man kan trygga säkerheten i dem genom att följa undervisnings- och kulturministeriets och Institutet för hälsa och välfärds anvisningar av den 21 september 2020 (bilaga 1). Beslutet är i kraft under tiden 15.5.2021–31.5.2021.

HÖRANDE

En hörandeprocess hade kunnat äventyra syftet med detta beslut. Den försening hörandet hade medfört skulle ha inneburit betydande olägenheter för människors hälsa och den allmänna säkerheten. Av denna anledning har regionförvaltningsverket med stöd av 34 § 2 mom. 4 punkten i förvaltningslagen (434/2003) inte ordnat något hörande i ärendet.

REGIONFÖRVALTNINGSVERKET I SYDVÄSTRA FINLAND

REGIONFÖRVALTNINGSVERKETS BESLUT OCH MOTIVERING

Förordnande

Regionförvaltningsverket i Sydvästra Finland förbjuder med stöd av 58 § 1 momentet i lagen om smittsamma sjukdomar alla offentliga tillställningar och allmänna sammankomster som ordnas inomhus eller utomhus i kommunernas områden i Egentliga Finland.

Inom kommunernas områden i Egentliga Finland kan man emellertid ordna offentliga tillställningar och allmänna sammankomster med högst 10 (tio) personer inomhus och med högst 50 (femtio) personer i avgränsade områden utomhus under förutsättningen att man för att trygga säkerheten i dem följer undervisnings- och kulturministeriets och Institutet för hälsa och välfärds anvisning av den 31 maj 2021 (bilaga 1).

Avvikelser från gränserna för det totala antalet deltagare får göras utomhus genom arrangemang där området eller lokalen delas upp och avgränsas. Detta förutsätter att

- det finns flera läktardelar eller det är möjligt att avgränsa olika områden för publiken**
- publiken kan placeras i avgränsade läktardelar eller områden avsedda för publik på egna sittplatser eller i egna områden för högst 50 personer utomhus, och**
- säkerheten på alla ställen kan säkerställas genom att iaktta Institutet för hälsa och välfärds och undervisnings- och kulturministeriets anvisningar.**

Mellan de olika delarna måste det finnas en tydlig skyddszon. Varje separat del måste ha en egen ingång och utgång, egen personal och egna tjänster (såsom servering och toaletter).

Föreläggandet är i kraft inom kommunernas områden i Egentliga Finland under tiden 1.6–16.6.2021.

Motivering

Enligt 1 § i lagen om smittsamma sjukdomar är syftet med lagen att förebygga smittsamma sjukdomar och spridningen av dem samt deras negativa konsekvenser för människor och samhället.

I 58 § 1 mom. i lagen om smittsamma sjukdomar bestäms det att när en allmänfarlig smittsam sjukdom eller en sjukdom som med fog misstänks vara en allmänfarlig smittsam sjukdom som medför omfattande smittrisk har konstaterats eller med fog kan väntas förekomma, kan regionförvaltningsverket inom sin region fatta beslut om att stänga verksamheten-

heter inom socialvården och hälso- och sjukvården, läroanstalter, daghem, bostäder och motsvarande lokaler och förbjuda allmänna sammankomster eller offentliga tillställningar, om sådana begränsningar behövs inom flera kommuners område. En ytterligare förutsättning är att åtgärden är nödvändig för att förhindra spridningen av en allmänfarlig sjukdom eller en sjukdom som med fog misstänks vara en allmänfarlig sjukdom. Enligt paragrafens 3 mom. får beslutet som avses i 1 mom. meddelas för högst en månad. Åtgärderna ska genast avslutas när det inte längre finns någon smittrisk.

Enligt 1 § 1 mom. 14 punkten i statsrådets förordning om smittsamma sjukdomar är en infektion som orsakas av en ny typ av coronavirus en allmänfarlig smittsam sjukdom.

Enligt Institutet för hälsa och välfärd (THL) smittar sjukdomen (covid-19) som coronaviruset orsakar framför allt som droppsmitta när en person hostar eller nyser. Man har utvecklat vaccin för att förebygga sjukdomen som orsakas av det nya coronaviruset och också i Finland har vaccineringen inletts i slutet av december 2020 i den vaccinationsordning som fastställs i statsrådets förordning (1105/2020, ändrad genom förordning 307/2021). Enligt Institutet för hälsa och välfärd framskrider coronavaccineringarna bra i samtliga specialupptagningsområden. Fram till den 28 maj 2021 har 43,2 % av Finlands befolkning fått åtminstone en dos vaccin. Enligt THL:s lägesrapport 26.5.2021 har över 90 procent av hela landets befolkningen över 70 år fått sin första vaccindos, och över 50 procent av befolkningen över 16 år. Alla de över 16 år som vill vaccinera sig bedöms ha fått sin första vaccindos vid utgången av juli. Coronavaccinet ger ett bra skydd mot covid-19 och dess allvarliga sjukdomsformer. Vaccinet eliminerar dock inte helt och hållet risken för att smittas eller sprida smitta. Det är därför viktigt att även de som fått sin första vaccindos eller båda vaccindoserna fortsätter sörja för handhygien, hålla avstånd, använda munskydd, ta coronatest vid symtom och iakttä de övriga anvisningarna för att förhindra virusspridningen.

Beslutet om att begränsa sammankomster grundar sig på en epidemiologisk bedömning av hur sjukdomen sprids i situationer där antalet sociala kontakter är stort. Statsrådet har i sitt principbeslut den 3 september 2020 förordat social- och hälsovårdsministeriets handlingsplan för genomförande av rekommendationer och begränsningar enligt hybridstrategin för hantering av coronakrisen efter covid-19-epidemins första fas (Social- och hälsovårdsministeriets publikationer 2020:27). Syftet med handlingsplanen är att i enlighet med hybridstrategin förhindra att viruset sprids i samhället, trygga hälso- och sjukvårdens kapacitet och särskilt skydda människor som hör till riskgrupper. Enligt planen är utgångspunkten för hanteringen av epidemin åtgärder och beslut som enligt lagen om smittsamma sjukdomar fattas av lokala och regionala myndigheter. I handlingsplanen beskrivs tre epidemifaser (basnivån, accelerationsfasen och samhällsspridningsfasen). Med hjälp av beskrivningarna ska behovet och

riktandet av rekommendationer och restriktioner bedömas och beskrivningarna ska användas som stöd för beslutsfattandet på regional och nationell nivå.

THL har den 30 november 2020 gett regionförvaltningsverken en bedömning av behovet av sammankomstbegränsningar utgående från det epidemiologiska läget (THL/6391/4.00.00/2020). Enligt THL:s rekommendation tillåts i områden som befinner sig samhällsspridningsfasen att högst 10 personer samlas i offentliga tillställningar och allmänna sammankomster som ordnas utomhus eller inomhus. I områden som befinner sig i accelerationsfasen tillåts att högst 20 personer samlas och i områden som befinner sig på basnivån att högst 50 personer samlas i offentliga tillställningar och allmänna sammankomster inom- och utomhus. Enligt rekommendationen ska man i tillåtna sammankomster följa undervisnings- och kulturministeriets och THL:s rekommendationer om säkert avstånd och försiktighetsåtgärder som förebygger smitta.

Statsrådet har i sitt principbeslut av den 22 december 2020 förordat social- och hälsovårdsministeriets uppdaterade handlingsplan för genomförandet av hybridstrategin för tyglandet av covid-19-epidemin i januari-maj 2021. Enligt den uppdaterade handlingsplanen ska man vid bedömningen av läget i ett område ge vikt också vid smittläget i de kringliggande områdena och det nationella epidemiologiska läget (social- och hälsovårdsministeriets publikationer 2021:4). Accelerationsfasens åtgärder kan enligt den uppdaterade handlingsplanen vara motiverade redan på epidemins basnivå i det fall att det nationella eller närområdets epidemiologiska läge försämras. Vid risk för övergång till samhällsspridningsfasen är det motiverat att omedelbart vidta alla nödvändiga åtgärder. Restriktionerna får inte heller avvecklas för tidigt, utan rekommendationerna och begränsningarna ska enligt den uppdaterade handlingsplanen lättas efter noga övervägande så att nya smittokluster inte uppstår.

Statsrådet har i sitt principbeslut av den 26 januari 2021 förordat att social- och hälsovårdsministeriet kompletterar handlingsplanen för genomförandet av hybridstrategin. Social- och hälsovårdsministeriet har den 28 januari 2021 skickat ett brev angående kompletteringen av handlingsplanen till THL, kommunerna, sjukvårdsdistrikten och andra samkommuner samt till regionförvaltningsverken och Valvira (VN/909/2021). I kompletteringen av handlingsplanen 1/2021 beskrivs tre åtgärdsnivåer som i olika lägen ska förhindra snabb eskalering av epidemin och risk för samhällsspridning i hela landet (social- och hälsovårdsministeriets publikationer 2021:12). Syftet med åtgärdshelheterna är att motverka att epidemin accelererar på nytt och att de nya smittsammare varianterna sprider sig och att på så sätt få mera tid för att genomföra vaccinationerna samtidigt som årstidsväxlingarna medverkar till att bromsa epidemins framfart. Handlingsplanen stöder de regionala åtgärderna för att förhindra spridning av epidemin. Enligt kompletteringen av handlingsplanen är det nödvändigt att de restriktioner på de olika epideminivåerna som gäller i regionerna åtminstone hålls på nuvarande nivå tills omfattningen av virusvarianternas utbredning

och effekten av de åtgärder som vidtagits för att förhindra deras spridning har kunnat bedömas.

I kompletteringen till handlingsplanen beskrivs tre åtgärdsnivåer som i olika lägen ska förhindra snabb eskalering av epidemin och risk för samhällsspridning i hela landet.

Nivå 1: Nuvarande restriktionsnivå upprätthålls och alla åtgärder som finns att tillgå för samhällsspridningsfasen införs i områden med samhällsspridning.

Nivå 2: Styrning av tidsbegränsat och fullskaligt införande av åtgärder för samhällsspridningsfasen. För att övergå till nivå två krävs ett särskilt förordnande av statsrådet.

Nivå 3: Undantagstillstånd utlyses och begränsningar av den fria rörligheten införs.

Om epidemin hotar att accelerera eller om en virusvariant hotar att sprida sig kan social- och hälsovårdsministeriet på basis av ett utlåtande från Institutet för hälsa och välfärd styra samtliga regioner till att ta i bruk rekommendationer och åtgärder för samhällsspridningsfasen i proportionerlig omfattning. I synnerhet för att minska risken för att virusvarianter sprider sig kan det vara motiverat att vidta vissa tilläggsåtgärder för samhällsspridningsfasen, för att på så sätt uppnå en snabb och effektiv minskning av kontakterna på önskvärt sätt. I kompletteringen av handlingsplanen för hybridstrategin rekommenderas som ytterligare åtgärd på nivå 2 vid samhällsspridning att regionförvaltningsverken överväger att vidare begränsa publikantalet till högst sex (6) personer eller i sista hand förbjuda ordnandet av tillställningar så att tillställningar med högst sex personer är tillåtna bara av tvingande lagstadgade skäl.

Statsrådet har 25.2.2021 på basis av ett utlåtande av Institutet för hälsa och välfärd konstaterat att det finns grunder för en övergång till åtgärdsnivå två i enlighet med kompletteringen av handlingsplanen för hybridstrategin och har fattat ett principbeslut om övergång till nivå två (STM/2021/32). Som fortsatt åtgärd styr social- och hälsovårdsministeriet alla de områden som enligt Institutet för hälsa och välfärds och ministeriets bedömning befinner sig i samhällsspridningsfasen att införa de åtgärder för samhällsspridningsfasen (inklusive de nya befogenheterna enligt lagen om smittsamma sjukdomar) och de tilläggsåtgärder som anges i handlingsplanen och den kompletterande handlingsplanen för genomförandet av hybridstrategin. Samtidigt rekommenderade regeringen en tre veckors nedstängning under tiden 8–28.3.2021.

Den 1 mars 2021 har statsrådet i samverkan med republikens president konstaterat att det råder undantagsförhållanden i Finland (VNK/2021/21). I motiveringspromemorian till statsrådets beslut konstateras det att när syftet är att bekämpa covid-19 och trygga hälso- och sjukvårdens bärkraft

kan situationen inte fås under kontroll med myndigheternas normala befogenheter. Social- och hälsovårdsministeriet har med sitt styrbrev (VN/5229/2021) 1.3.2021 styrt alla de områden som enligt THL:s och ministeriets bedömning uppfyller kriterierna för samhällsspridningsfasen eller som med tanke på behovet av åtgärder kan anses befinna sig i denna fas att införa de åtgärder för samhällsspridningsfasen (inkl. de nya befogenheterna enligt lagen om smittsamma sjukdomar) och de tilläggsåtgärder på nivå två som anges i handlingsplanen och den kompletterande handlingsplanen för genomförandet av hybridstrategin.

Social- och hälsovårdsministeriet har med sitt brev 9.4.2021 styrt alla de regioner som enligt THL:s och ministeriets bedömning uppfyller kriterierna för samhällsspridningsfasen eller regioner som av andra orsaker kan jämföras med dem när det gäller åtgärdsbehov att till och med 30.4.2021 införa de åtgärder för samhällsspridningsfasen (inkl. de nya befogenheterna enligt lagen om smittsamma sjukdomar) och de tilläggsåtgärder som anges i handlingsplanen och den kompletterande handlingsplanen för genomförandet av hybridstrategin (VN/9358/2021). Dessutom rekommenderas att dessa åtgärder också införs i alla regioner som befinner sig i accelerationsfasen eller de regioner som kan jämföras med dem när det gäller åtgärdsbehov. Åtgärderna på nivå 2 syftar till att snabbt och kraftfullt försöka stoppa virusvariantens spridning bland befolkningen i hela landet.

Statsrådet har 20.4.2021 publicerat riktlinjer för en kontrollerad avveckling av de restriktioner och rekommendationer som införts till följd av covid-19-epidemin (Statsrådets publikationer 2021:30). I planen konstateras det att när undantagslagarna om stängning av förplägnadsrörelserna slutar att gälla och undantagsförhållandena upphör är följande steg i avvecklingen av restriktioner regeringens förordnande att slopa den riksomfattande indelningen i åtgärdsnivåerna 1–3 enligt kompletteringen av handlingsplanen för hybridstrategin av den 26 januari 2021. Slopandet innebär att åtgärdsnivåerna inte längre alls tillämpas utan bedömningen görs i fortsättningen utgående från epidemifaserna i regionerna (basnivå, accelerationsfas, samhällsspridning). I planen konstateras det att enligt de nuvarande bedömningarna kan ett förordnande att slopa den riksomfattande indelningen i åtgärdsnivåerna 1–3 göras senast i maj under förutsättningen att det epidemiologiska läget är stabilt och utvecklas i en gynnsam riktning. Efter slopandet av åtgärdsnivåerna styr social- och hälsovårdsministeriet områdena genom sina styrningsbrev. Också handlingsplanen för hybridstrategin uppdateras.

Enligt social- och hälsovårdsministeriets styrningsbrev av 23.4.2021 styr ministeriet regionerna att fortsättningsvis vidta åtgärder enligt åtgärdsnivå 2 till och med den 31 maj 2021. Enligt styrningsbrevet rekommenderar social- och hälsovårdsministeriet att man fortfarande tillämpar de ovan beskrivna åtgärderna för accelerationsfasen när ett område övergår från epidemins accelerationsfas till basnivån och gradvis börjar avveckla dem

först efter noggrant övervägande och en mångsidig bedömning. Ministeriet rekommenderar att en uppföljningstid på 1-2 veckor tillämpas. Om åtgärdsnivåerna slopas innan styrningen slutar gälla, ger ministeriet en ny separat anvisning om innebörden av detta och om åtgärdsrekommendationerna för varje epidemifas i enlighet med den handlingsplan för hybridstrategin som gäller vid den tidpunkten. I styrningsbrevet sägs det att när epidemin mattas av ska rekommendationerna och begränsningarna avvecklas endast efter omsorgsfullt övervägande.

Statsrådet konstaterade 27.4.2021 att undantagsförhållandena har upphört och utfärdade förordningar som upphäver befogenheterna som infördes med stöd av undantagsförhållandena (VNK/2021/48). Enligt statsrådets principbeslut 6.5.2021 förordar statsrådet att social- och hälsovårdsministeriet upphäver de kompletterande åtgärderna till handlingsplanen för genomförandet av hybridstrategin av den 26 januari 2021 som gjordes för att hindra en hotande snabb accelerering av epidemin och att virusvarianter som smittar lättare blir vanligare (STM/2021/83). Social- och hälsovårdsministeriet styr genom principbeslutet alla områden att som fortsatt åtgärd slopa de ytterligare åtgärderna förknippade med åtgärdsnivåerna och övergå till åtgärderna för epidemifasen i regionen enligt handlingsplanen för hybridstrategin. Vid bedömningen av alla åtgärder och prövningen av avvecklingen av dem bör man således på ett enhetligt sätt beakta det allmännas skyldighet att förhindra att epidemin sprids och att trygga hälso- och sjukvårdskapaciteten. När beslut övervägs måste man därför förutse vilken betydelse och inverkan åtgärds paketet kommer att ha när läget förändras. Myndigheterna är skyldiga att vidta de åtgärder som behövs för att trygga de grundläggande fri- och rättigheterna med beaktande av åtgärdernas effekter samt uppföljningen av den totala nyttan av och kostnaderna för de åtgärder som vidtas. Restriktionerna får inte heller avvecklas för tidigt, utan rekommendationerna och begränsningsåtgärderna ska lättas efter noga övervägande så att nya smittokluster inte uppstår.

Social- och hälsovårdsministeriet har med styrningsbrevet daterat 10.5.2021 (VN/12820/2021) styrt alla regioner att från och med den 10 maj 2021 slopa de ytterligare åtgärderna för åtgärdsnivåerna samt övergå till åtgärderna för epidemifasen i regionen enligt handlingsplanen för hybridstrategin. I och med att åtgärdsnivåerna slopas har social- och hälsovårdsministeriet börjat uppdatera handlingsplanen för hybridstrategin och de rekommendationer enligt den som gäller för epidemifaserna. Tills uppdateringen är slutförd ska rekommendationerna följa den gällande handlingsplanen. För områden i samhällsspridning rekommenderar ministeriet beslut enligt 58 § i lagen om smittsamma sjukdomar som förbjuder offentliga tillställningar och allmänna sammankomster inomhus och utomhus. Inomhus och i avgränsade områden utomhus kan offentliga tillställningar och allmänna sammankomster med högst 10 personer emellertid ordnas under förutsättningen att kunder och de som deltar i verksamheten samt sällskap i realiteten kan undvika närkontakt

med varandra genom att följa UKM:s och THL:s anvisning. I områden som är på epidemins basnivå rekommenderar ministeriet att publikmängden i offentliga tillställningar begränsas till högst 50 personer. Offentliga tillställningar med över 50 personer kan enligt ministeriet ordnas inomhus och i avgränsade områden utomhus på så sätt att kunder och de som deltar i verksamheten samt sällskap i realiteten kan undvika närkontakt med varandra genom att följa UKM:s och THL:s anvisning. Kontrollerad avveckling av begränsningarna betyder enligt ministeriet att det görs gradvis, att utvecklingen av läget regelbundet och noga följs upp och att man vid behov också backar från planerad avveckling om det epidemiologiska läget förändras.

Handlingsplanen för hybridstrategin har uppdaterats på nytt genom statsrådets principbeslut 27.5.2021. Social- och hälsovårdsministeriet har med sitt brev 27.5.2021 (VN/14345/2021) styrt de behöriga myndigheterna till att under juni månad 2021 använda rekommendationer och restriktioner som grundar sig på epidemifaserna i hybridstrategin. Social- och hälsovårdsministeriet rekommenderar i sitt styrbrev följande vad gäller begränsningar av sammankomster enligt 58 § i lagen om smittsamma sjukdomar:

I områden som befinner sig på basnivån fattas inte längre beslut om begränsningar av sammankomster enligt 58 § i lagen om smittsamma sjukdomar. Det konstateras däremot att vid ordnande av offentliga tillställningar gäller de säkerhetskrav som föreskrivs i 58 c § i lagen om smittsamma sjukdomar. Kommunerna ska aktivt informera om innehållet i förpliktelserna och övervaka att de följs. Dessutom ska man i de områden som riskerar närma sig epidemins accelerationsfas i förebyggande syfte ta i bruk de begränsningar rekommendationer som gäller i accelerationsfasen för att tygla epidemin.

I områden som befinner sig i accelerationsfasen måste offentliga tillställningar och allmänna sammankomster ordnas på så sätt att kunder och de som deltar i verksamheten samt sällskap i realiteten kan undvika närkontakt med varandra genom att följa UKM:s och THL:s anvisning. Besluten gäller utrymmen inomhus som används för mer än tio kunders eller deltagares simultana vistelse samt regionalt och verksamhetsmässigt avgränsade utrymmen utomhus som används för mer än 50 kunders eller deltagares simultana vistelse. De områden som riskerar övergå till samhällsspridningsfasen ska proaktivt ta i bruk samhällsspridningsfasens begränsningar och rekommendationer för att stävja epidemin.

I områden som befinner sig i samhällsspridningsfasen förbjuds offentliga tillställningar och allmänna sammankomster som ordnas inomhus eller utomhus. Inomhus kan man emellertid ordna offentliga tillställningar och allmänna sammankomster för högst 10 personer och i avgränsade utomhusområden för högst 50 personer, under förutsättningen att kunderna och de som deltar i verksamheten i realiteten kan undvika närkontakt med varandra genom att följa UKM:s och THL:s anvisning. Avvikelse

från gränserna för det totala antalet deltagare får göras utomhus genom arrangemang där området eller lokalen delas upp och avgränsas. Detta förutsätter att

- det finns flera läktardelar eller det är möjligt att avgränsa olika områden för publiken

- publiken kan placeras i avgränsade läktardelar eller områden avsedda för publik på egna sittplatser eller i egna områden för högst 50 personer utomhus, och

- säkerheten på alla ställen kan säkerställas genom att iaktta Institutet för hälsa och välfärds och undervisnings- och kulturministeriets anvisningar.

Mellan de olika delarna måste det finnas en tydlig skyddszon. Varje separat del måste ha en egen ingång och utgång, egen personal och egna tjänster (såsom servering och toaletter).

I social- och hälsovårdsministeriets styrningsbrev konstateras dessutom hybridstrategins allmänna princip att restriktioner inte ska avvecklas för tidigt utan att rekommendationer och begränsningar ska lättas efter noga övervägande så att nya smittkluster inte uppstår. Myndigheterna är skyldiga att vidta de åtgärder som behövs för att trygga de grundläggande fri- och rättigheterna med beaktande av spridningen av epidemin, bekämpningen av epidemin och uppföljningen av åtgärdernas effekter samt uppföljningen av den totala nyttan av och kostnaderna för de åtgärder som vidtas. När åtgärderna inte längre är nödvändiga ska man å andra sidan avveckla onödiga restriktioner eller sträva efter att minska deras begränsande inverkan på människans rättigheter och verksamhet. Utgångspunkten kan anses vara att en enhetlig bedömning av konsekvenserna av både nuvarande och nya restriktioner förutsätter en uppföljningstid på minst två eller tre veckor, beroende på restriktionen. Vilka restriktioner som ska tillämpas vid varje given tidpunkt väljs utifrån en samlad bedömning, så att den positiva effekten på bromsandet av epidemin är så stor som möjligt i förhållande till de negativa sociala och ekonomiska konsekvenserna av restriktionerna. På basis av uppföljningen och bedömningen kan restriktioner avvecklas, bibehållas eller återinföras.

Enligt THL:s riksomfattande lägesrapport den 28 maj 2021 om uppföljningen av hybridstrategin producerar den av social- och hälsovårdsministeriet tillsatta gruppen för lägesbilder och modeller för covid-19-epidemin varje vecka en lägesrapport om uppföljningen av hybridstrategin. Syftet med rapporten är att genom att följa centrala indikatorer upprätthålla den epidemiologiska och medicinska lägesbilden samt att utarbeta och uppdatera prognoser och modeller för epidemiförloppet. Exempel på indikatorer är förekomsten av covid-19-fall, antalet tester, andelen positiva prov av de undersökta proven samt antalet patienter som behöver sjukhusvård. Enligt lägesrapporten började antalet nya covid-19-fall i Finland sjunka klart efter mitten av mars, och epidemin mattades av. Rekommendationerna och restriktionerna och att de har följts noggrant vände utvecklingen av epidemin i en positiv riktning. Vaccineringarna har också inverkat gynnsamt på epidemiläget.

Trots det att vaccinationerna under våren och sommaren och säsongsvariationen stöder en förbättring av epidemiläget, har läget åter försämrats i vissa områden i maj. Antalet smittfall kan åter börja öka när restriktionerna redan har lindrats i vissa områden och kontakterna mellan människor ökar när sommaren närmar sig. De mer smittsamma coronavirusvarianterna kan också bidra till en ökning av smittfallen. Det finns stora skillnader i det epidemiologiska läget i olika regioner: i landets södra och sydvästra delar är incidensen av covid-19 fortfarande högre än i resten av landet. I vissa områden har den positiva utvecklingen stannat upp, och i vissa områden har lokala smittkluster lett till en försämring av den regionala situationen.

Under vecka 20 konstaterades sammanlagt 1 302 nya fall, jämfört med att 1 417 fall anmäldes veckan innan. Incidensen av nya fall var 24 per 100 000 invånare, vilket innebär en liten minskning jämfört med förra veckan, då antalet var 26. Veckorna 19–20 rapporterades 2 719 nya fall, jämfört med de två veckorna före det (veckorna 17–18) då det rapporterades 2 878 nya fall. Incidensen under de senaste två veckorna var 49 per 100 000 invånare, jämfört med 52 under de två föregående veckorna. Det har fortfarande tagits många coronavirustest, över 117 000 under vecka 20. Testmängderna har ökat något jämfört med veckan innan. Under vecka 20 var andelen positiva covid-19-fall 1,1 % av de testade proven, det vill säga något mindre än under veckan innan.

Belastningen på sjukhusvården var som störst i slutet av mars före påsk (veckorna 12 och 13). Antalet patienter som vårdades på den specialiserade sjukvårdens och primärvårdens avdelningar minskade under april-maj. Behovet av intensivvård minskade i slutet av mars och i april, men under de första veckorna i maj höll sig patientantalet på riksnivå på en mer oförändrad nivå. Under den senaste veckan har behovet av intensivvård dock fortsatt att minska. Enligt prognosen för den kommande veckan kommer antalet vårdperioder inom den specialiserade sjukvården och intensivvården att hålla sig ungefär på samma nivå som i prognoserna för förra veckan.

Enligt THL:s lägesrapport finns det stora skillnader i det epidemiologiska läget i olika regioner: i landets södra och sydvästra delar är incidensen av covid-19 fortfarande högre än i resten av landet. I vissa områden har den positiva utvecklingen stannat upp, och i vissa områden har lokala smittkluster lett till en försämring av den regionala situationen. I hela landet kunde smittkällan för nya inhemska smittor utredas i 72 % av fallen. Av de nya smittorna konstaterades 35 % hos personer som var i karantän då smittan diagnostiserades. Vecka 20 minskade incidensen mest i åldersgrupperna 10–29- och över 90-åringar jämfört med veckan innan. Det kan finnas regionala skillnader i incidensen per åldersgrupp mellan de fall som konstaterats. I åldersgrupper som riskerar insjukna allvarligt i covid-19 (över 70-åringar) har incidensen under år 2021 hållits på en lägre nivå än hos befolkningen i genomsnitt. Det är viktigt att skydda riskgrupper för att förebygga allvarliga covid-19-fall och dödsfall. Genom vaccinationer kan

äldre och riskgrupper skyddas effektivt. Vaccineringen av de här grupperna har framskridit bra. Vecka 20 härstammade merparten av smittorna från hemlandet. Andelen smittor från utlandet utgjorde 6,9 % av alla nya smittfall. De fortsatta smittorna som orsakades av dessa utgjorde 1,8 % av alla smittfall.

Även om epidemiläget som helhet sett har förbättrats sedan medlet av mars är det enligt THL:s lägesrapport motiverat att man i regionerna upprätthåller effektiva och heltäckande metoder för att förhindra smitta. Genom proportionerliga restriktioner, effektiv testning och snabb smittspårning kan epidemiläget utvecklas gynnsamt. En fortsatt gynnsam utveckling är en förutsättning för att restriktionerna ska kunna mildras och avvecklas. Coronaviruset smittar effektivt i sociala kontakter. Var och en kan genom sitt eget agerande bromsa spridningen av coronaviruset. Det är mycket viktigt att fortsättningsvis iaktta gällande rekommendationer och restriktioner och begränsa antalet kontakter.

Syftet med regionförvaltningsverkets begränsande beslut är att så som det föreskrivs i 1 § i lagen om smittsamma sjukdomar att förebygga att sjukdomsläget förvärras. Risken för massexponeringar och för att sjukdomen sprids är särskilt stor i alla situationer med stora folksamlingar där personerna kan råka i närkontakt med varandra. Det är således nödvändigt att begränsa anordnandet av offentliga tillställningar och allmänna sammankomster samt att sörja för bekämpningen av smitta även vid små offentliga tillställningar och sammankomster. Då man vid sammankomsterna följer tillräckliga säkerhetsanvisningar kan risken för smitta i väsentlig grad minskas genom att så lite som möjligt ingripa i församlingsfriheten och andra fri- och rättigheter.

Det organ som i kommunen eller samkommunen ansvarar för smittsamma sjukdomar kan besluta om lokala eller regionala restriktioner inom sina områden. Regionförvaltningsverket kan besluta om restriktioner om de behövs i flera kommuners områden. Med restriktionerna vill man förhindra att epidemin sprids regionalt eller mer omfattande bland befolkningen och göra det möjligt att återgå till utgångsnivån för epidemin. I epidemins spridningsfas kan de här behöriga myndigheternas beslut om mer omfattande eller striktare regionala rekommendationer eller begränsningar behövas. I 9 § i lagen om smittsamma sjukdomar föreskrivs om kommunens skyldighet att vidta åtgärder för att utreda och bekämpa epidemier. Bestämmelser om kommunens behörighet att besluta om åtgärder vid omfattande smittrisk finns i 58 § 1 momentet i lagen om smittsamma sjukdomar. De lokala och regionala myndigheterna har genom de ändringar av lagen om smittsamma sjukdomar (147/2021) som trädde i kraft 22.2.2021 fått fler metoder för att stävja coronaläget. Med stöd av de temporära ändringarna av lagen om smittsamma sjukdomar kan kommunen eller regionförvaltningsverket meddela regionala begränsningar för närings- och fritidsverksamhet om det är nödvändigt för att hindra epidemispridningen. Skyldigheterna och begränsningarna grundar sig på undvikande av fysiska kontakter mellan människor.

Regionförvaltningsverket i Sydvästra Finland har 25.5.2021 diskuterat covid-19-läget i Egentliga Finland i en regional samarbetsgrupp som sjukvårdsdistriktet sammankallat för att förebygga infektioner (covid-19) orsakade av coronaviruset. I Egentliga Finland var incidensen för nya smittor 99,0/100 000 invånare/14 dygn veckorna 17–18 och 57,1/100 000 invånare/14 dygn veckorna 19–20 enligt statistiken från THL. Andelen positiva prov av de undersökta proven var enligt THL:s statistik 3,1 % vecka 18, 1,8 % vecka 19 och 1,3 % vecka 20. 24.5.2021 var incidensen i Egentliga Finland 55,5/100 000 invånare/14 dygn. Andelen positiva prov av de undersökta proven som ett glidande medelvärde på 14 dygn var 1,8 % 10.5.2021. I Egentliga Finlands område kunde smittkällan utredas i 79–86 % av fallen vecka 20–19. Behovet av sjukhusvård kan tillgodoses utan specialåtgärder. Enligt den regionala samarbetsgruppen är Egentliga Finland fortfarande epidemiologiskt i samhällsspridning. Enligt gruppen är det dock bara ett kriterium av samhällsspridningsfasens kriterier som knappt uppfylls. Om den gynnsamma utvecklingen fortsätter i Egentliga Finland kan man redan vecka 22 befinna sig i accelerationsfasen.

Enligt THL:s statistik har incidensen i Egentliga Finland fortsatt att sjunka och uppgick enligt de uppdaterade statistikuppgifterna 31.5.2021 till 37,7/100 000 invånare/14 dygn.

Regionförvaltningsverket känner inte till hur många i verksamhetsområdet som har insjuknat i covid-19 utan att veta om det eftersom de saknar symptom och därför eventuellt sprider smitta. Många har också en lindrig variant av sjukdomen. Om de som insjuknat inte genast låter testa sig eller om testresultaten försenas av andra anledningar försvåras smittspårningen.

Egentliga Finland befinner sig fortfarande epidemiologiskt i samhällsspridningsfasen. Virusvarianter hittas i nästan alla smittfall. Regionförvaltningsverket anser att gränsen på högst 10 personer inomhus och högst 50 personer i avgränsade utomhusområden är nödvändig vid offentliga tillställningar och allmänna sammankomster som ordnas inom kommunernas områden i Egentliga Finland. Vid offentliga tillställningar och allmänna sammankomster som ordnas för högst tio personer inomhus och för högst femtio personer i avgränsade utomhusområden inom kommunerna i Egentliga Finland är det nödvändigt att följa undervisnings- och kulturministeriets och Institutet för hälsa och välfärds anvisningar av 31.5.2021.

Avvikelser från gränserna för det totala antalet deltagare får dock göras utomhus genom arrangemang där området eller lokalen delas upp och avgränsas.

På basis av det ovan konstaterade är det här beslutet nödvändigt för att förhindra att den smittsamma sjukdomen sprids i kommunernas områden i Egentliga Finland. Om det epidemiologiska läget förändras gör regionförvaltningsverket en ny bedömning av beslutet att begränsa sammankomsterna.

TILLÄMPADE BESTÄMMELSER

Lagen om smittsamma sjukdomar (1227/2016) 1, 8, 58 och 91 §

Statsrådets förordning om smittsamma sjukdomar (146/2017) 1 och 5 §

1 § i statsrådets förordning (69/2020) om ändring av 1 § i statsrådets förordning om smittsamma sjukdomar (146/2017)

SÖKANDE AV ÄNDRING

Enligt 90 § 1 mom. i lagen om smittsamma sjukdomar får detta beslut överklagas genom besvär hos Åbo förvaltningsdomstol på det sätt som föreskrivs i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019). En besvärсанvisning är bifogad.

VERKSTÄLLANDE

Med stöd av 91 § 1 mom. i lagen om smittsamma sjukdomar verkställs detta beslut omedelbart trots eventuellt överklagande.

YTTERLIGARE INFORMATION

Ytterligare information i ärendet ges vid behov av överinspektör Tuomo Ollula, tfn 0295 018000 (växeln).

Överdirektörens ställföreträdare, direktör

Ilkka Horelli

Överinspektör

Tuomo Ollula

Beslutet har undertecknats elektroniskt.

BILAGOR

Bilaga 1, Undervisnings- och kulturministeriets och Institutet för hälsa och välfärds anvisningar 31.5.2021 för att förhindra coronavirussmitta vid offentliga tillställningar, vid allmänna sammankomster och vid användningen av vissa lokaler

Bilaga 2, kommunerna i Egentliga Finland

DISTRIBUTION OCH PRESTATIONSavgift

Beslutet delges genom offentlig delgivning

Delgivningen av detta beslut sker genom offentlig delgivning. Beslutet hålls till påseende vid Regionförvaltningsverket i Sydvästra Finland till och med 16.6.2021. Ett meddelande om att beslutet finns till påseende

har publicerats i det allmänna datanätet på regionförvaltningsverkets webbsida avi.fi/sv/offentliga-delgivningar.

Delfåendet av beslutet anses ha skett den sjunde dagen efter att ovan nämnda meddelande har publicerats på regionförvaltningsverkets webbsidor.

För kännedom

Kommunerna och samkommunerna i Egentliga Finland

Egentliga Finlands sjukvårdsdistrikt som ombes informera läkarna som ansvarar för smittsamma sjukdomar i dess kommuner om beslutet

Polisinrättningen i Sydvästra Finland

Egentliga Finlands räddningsverk

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården

Institutet för hälsa och välfärd

Social- och hälsovårdsministeriet

Undervisnings- och kulturministeriet

Statsrådets kansli, kommunikationsavdelningen

Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata

Statskontoret

Avgiftsfritt